

Vaikutusten ennakoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

WHO European Healthy Cities Network, Phase VIII (2026–2030)

Anne Sahrjo

Hyvinvointikoordinaattori

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
- + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus
- o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan
- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
- Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: Kuopio 2030 strategia			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	<p>Hyvinvoiva ja yhteisöllinen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elinympäristö ja osallisuus • Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot • Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo • Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen 	++	<p>Verkosto on eurooppalaisten kaupunkien yhteistyöverkosto, jonka toiminnan tavoitteena on tukea kaupungeja hyvinvoinnin edistämiseksi. Kuopio on ollut mukana WHO Healthy Cities -verkostossa vuodesta 2005 lähtien. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) koordinoi Suomessa kansallista Terve Kunta -verkostoa, jossa Kuopio on kuntajäsenenä sekä johtoryhmän jäsenenä. Healthy Cities -lähestymistapa pyrkii asettamaan terveyden korkealle kaupunkien poliittisella ja sosiaalisella agendalla sekä rakentamaan vahvan liikkeen kansanterveyden edistämiseksi paikallisella tasolla. Se korostaa voimakkaasti tasa-arvoa, osallistavaa hallintoa ja solidaarisuutta, poikkisektoriyhteistyötä sekä toimia terveyteen vaikuttavien tekijöiden ratkaisemiseksi. Hyvinvoinnin edistäminen on lakisäätöistä ja koskee kunnan lakisäätöisiä tehtäviä. Verkostossa mukana olemisen tukee hyvinvoinnin edistämisen laajaa työtä esimerkiksi erilaisten asiantuntijatyöryhmien ja seminaarien kautta. Kunnat nämä opit tuodaan osaksi paikallista päätöksentekoa ja toimintaa, verkostoon kuulumisella on myönteisiä vaikutuksia myös asukkaiden hyvinvointiin.</p>

2	<p>Elinvoimainen ja kasvava</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö • Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys • Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus • Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat • Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta 	+	Hyvinvoivat asukkaat ovat elinvoiman ja kasvun edellytys. Verkostossa mukana oleminen vaikuttaa kaupunkikehitykseen ja vetovoimaan tiedon lisääntymisen myötä. Esimerkiksi erilaisten verkoston asiantuntijatyöryhmien ja seminaarien kautta saadaan paikallista päätöksentekoa tukevaa oppia, joka johtaa käytäntöön hyödyttäen asukkaiden hyvinvointia. Kansainvälisyys on vetovoimatekijä ja imagotekijä, sekä mahdollisuus kansainväliselle tki-toiminnalle.
3	<p>Ilmasto- ja resurssiviisas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kiertotalous ja resurssiviisuus • Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta • Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky 	++	Verkoston kautta saa erinomaista asiantuntijatieto ilmasto- ja resurssiviisaan tulevaisuuden rakentamiseen mm. erilaisten asiantuntijatyöryhmien kautta. Saatujen oppien, yhteistyön ja esimerkiksi hankerahoitukseen turvin, voidaan edistää One healthia, yhteistä terveyttä, eri päätöksenteon ja toiminnan tasoilla, joka hyödyttää myös asukkaita.
4	<p>Uudistuva ja yhdessä tekevä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sujuva ja uudistuva toiminta • Uudistuva johtaminen • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Kestävä talous 	++	Kansainväliseen asiantuntijaverkostoon kuulumisen hyödyttää etenkin uudistumista ja yhdessä tekemistä, jolloin vaikutusten voi olettaa olevan pelkästään hyviä.
	<p>Poikkileikkaavat tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys 	++	Verkoston kuulumisen on ennen kaikkea kansainvälistä toimintaa, mutta siihen linkittyy myös Terve Kunta verkoston toiminta ja kumppanuus, joten toteuttaa strategiaa siltä osin täysin ja vaikutusten voi olettaa olevan hyvät.

Johtopäätös ja perustelut:

Hyvät monipuoliset vaikutukset. Verkoston kehittämistyö sisältää ohjelmakauden mukaisten kaupunkikohtaisten tavoitteiden asettamisen, toimenpiteiden suunnittelun ja arvioinnin, säännölliset verkoston konferenssit, sekä teemakohtaista työryhmätyöskentelyä esimerkiksi kaupunkisuunnittelun, terveellisten elintapojen ja ympäristöjen edistämisen, talouden, innovaatioiden, osallisuuden, turvallisuuden, varautumisen ja kestävä kehityksen sisällöissä. WHO Healthy Cities -verkostossa toimiminen edistää Kuopion kaupungin kansainvälisyyttä, tuo kaupungille myönteistä näkyvyyttä ja tarjoaa henkilöstölle mahdollisuuden kehittää osaamistaan yhdessä kansainvälisen verkoston kanssa.

Vaikutukset ihmisiin (Ennakoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)

Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia:
 Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki_x__ Aikuiset__ Ikääntyneet__
 Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi"
 Kohdistuuko päätös jonkin tiettyyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin _____

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	++	<p>Kun verkoston opit ja mahdollisuudet sekä muiden kaupunkien esimerkit tuodaan osaksi paikallista päätöksentekoa ja toimintaa, verkostoon kuulumisen myötä kehittyvällä hyvinvoinnin edistämistyöllä on myönteisiä vaikutuksia eri väestöryhmiä edustavien asukkaiden hyvinvointiin. KV-yhteistyö avartaa näkemään erilaisia tapoja huomioida eri väestöryhmiä ja hyvinvointitarpeita, ja kun nämä huomiot viedään käytäntöön, voidaan parantaa palveluiden saatavuutta, laatua ja yhdenvertaisuutta.</p> <p>Esimerkiksi Terve ikääntyminen - työryhmä on verkoston pisimpään toiminut työryhmä. Se on perustettu tukemaan kaupungeja ympäristöjen luomisessa, jotka mahdollistavat ikääntyneiden parempikuntoisen ja terveemmän ikääntymisen. Viimeisten 20 vuoden aikana se on toiminut keskeisenä alustana tiedonvaihdolle, osaamisen kehittämiseksi ja integroitujen, ikäystävällisten ympäristöjen kehittämistä edistävien toimintatapojen vahvistamiselle.</p>
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	++	<p>Kun verkoston opit ja mahdollisuudet sekä muiden kaupunkien esimerkit tuodaan osaksi paikallista päätöksentekoa ja toimintaa, verkostoon kuulumisen myötä kehittyvällä hyvinvoinnin edistämistyöllä on myönteisiä vaikutuksia eri väestöryhmiä edustavien asukkaiden hyvinvointiin.</p> <p>KV-yhteistyö avartaa näkemään erilaisia tapoja huomioida eri väestöryhmiä ja hyvinvointitarpeita. Eri valtioilla ja kaupungeissa on erilaisia hyvinvointihaasteita ja ratkaisuja, mutta jamme myös yhteisiä haasteita. Ver-</p>

			<p>koston muut jäset voivat myös hoksauttaa meitä ajattelemaan asioita sosiaalisessa ympäristössämme, joita emme välttämättä osaa nähdä itse (liittyen esim syrjintään tai kulttuuriseen osallistamiseen) ja tätä myöten sekä ymmärrys kehittyy että hyvinvoinnin edistämisen työ kehittyy. Kun nämä huomiot ja kehitystyö viedään käytäntöön, voidaan parantaa sosiaalisia elinympäristöjä.</p> <p>Esimerkiksi Taide, kulttuuri ja terveys -työryhmä tukee kaupungeja hyödyntämään taiteen, kulttuurin ja vapaa-ajan voimakasta muutosvoimaa asukkaiden osallisuuden, hyvinvoinnin ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistamiseksi moninaisissa yhteisöissä.</p>
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riskikäyttäytymiseen)	++	<p>Kun verkoston opit ja mahdollisuudet sekä muiden kaupunkien esimerkit tuodaan osaksi paikallista päätöksentekoa ja toimintaa, verkostoon kuulumisen myötä kehittyvällä hyvinvoinnin edistämistyöllä on myönteisiä vaikutuksia eri väestöryhmiä edustavien asukkaiden hyvinvointiin. KV-yhteistyö avartaa näkemään erilaisia tapoja huomioida eri väestöryhmiä ja hyvinvointitarpeita, ja kun nämä huomiot viedään käytäntöön, voidaan vaikuttaa ihmisten elintapoihin myönteisesti.</p>
4	Terveysten (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	++	<p>Kun verkoston opit ja mahdollisuudet sekä muiden kaupunkien esimerkit tuodaan osaksi paikallista päätöksentekoa ja toimintaa, verkostoon kuulumisen myötä kehittyvällä hyvinvoinnin edistämistyöllä on myönteisiä vaikutuksia eri väestöryhmiä edustavien asukkaiden hyvinvointiin. KV-yhteistyö avartaa näkemään erilaisia tapoja huomioida eri väestöryhmiä ja hyvinvointitarpeita, ja kun nämä huomiot viedään käytäntöön, voidaan vaikuttaa ihmisten terveyteen eri keinoin myönteisesti.</p>
5	Osallistamiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	++	<p>Kun verkoston opit ja mahdollisuudet sekä muiden kaupunkien esimerkit tuodaan osaksi paikallista päätöksentekoa ja toimintaa, verkostoon kuulumisen myötä kehittyvällä hyvinvoinnin edistämistyöllä on myön-</p>

			teisiä vaikutuksia eri väestöryhmiä edustavien asukkaiden hyvinvointiin. KV-yhteistyö avartaa näkemään erilaisia tapoja huomioida eri väestöryhmiä ja hyvinvointitarpeita, ja kun nämä huomiot viedään käytäntöön, voidaan parantaa asukasosallisuutta ja viestintää.
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	o	Verkostossa mukana olemisella ei ole merkittäviä vaikutuksia väestöryhmien toimeentuloon vaikuttamisen kannalta.
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	++	Tämä on yksi tärkeistä WHO:n tehtävistä, joiden verkostoon kuulumisella on vaikutusta myös näiden asioiden edistämisen kannalta. Verkostoon kuulumisen myötä kehittyvällä hyvinvoinnin edistämistyöllä vaikutetaan myös yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon sekä hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseen eri keinoilla.

Johtopäätös ja perustelut

WHO on maailmanlaajuinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen organisaatio, joka yhdistää valtioita ja toimijoita, jotta jokaisella olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet terveyteen ja turvalliseen elämään. Osallistamalla WHO healthy cities verkostoon ja sen useisiin työryhmiin, Kuopio on mukana vaikuttamassa asiantuntija- ja toimijaverkostossa, joka haluaa vaikuttaa ihmisten ja oman alueensa asukkaiden hyvinvointiin myönteisesti. Kun verkostosta saadut opit, esimerkit ja mahdollisuudet tulevat paikallistasolla osaksi päätöksentekoa ja toimintaa hyvinvoinnin edistämässä, vaikutukset eri ihmisryhmiin ovat myönteisiä.

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/erityistä tukea)	++	Verkostoon kuulumisen vaikutukset ovat moninaiset ja heijastuvat suoraan paikallistasolle tukemaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistyötä ja siten parantamaan lasten ja nuorten oikeuksia ja hyvinvointia. Kuopio on parhaillaan mukana Unicefin lapsiystävällinen kunta – toimintamallissa. Verkoston vaikutusmahdollisuuksien, oppien ja esimerkkien myötä voidaan vaikuttaa paikallistasolla päätöksenteossa ja toiminnassa lasten oikeuksien toteutumiseen eri keinoin.
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	++	Verkostoon kuulumisen vaikutukset ovat moninaiset ja heijastuvat suoraan paikallistasolle tukemaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistyötä ja siten parantamaan lasten ja nuorten oikeuksia ja hyvinvointia. Kuopio on parhaillaan mukana Unicefin lapsiystävällinen kunta – toimintamallissa.
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemyksensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	++	Verkostoon kuulumisen vaikutukset ovat moninaiset ja heijastuvat suoraan paikallistasolle tukemaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistyötä ja siten parantamaan lasten ja nuorten oikeuksia ja hyvinvointia. Kuopio on parhaillaan mukana Unicefin lapsiystävällinen kunta – toimintamallissa. Seuraavina vuosina halutaan kehittää monipuolisesti etenkin lasten osallisuutta (myös muutakin kuin edustuksellista).
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	++	Olemassa aktiivisesti mukana vaikuttamassa, oppimassa ja mahdollistamassa hyvinvointia lapsille ja nuorille.

Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla)

Vaikutukset lapsiin ovat myönteiset ja verkostoon kuuluminen tukee pitkäjänteistä lasten hyvinvoinnin edistämisen työtä. Verkostolla on ollut merkittävä rooli lapsiystävällisten kaupunkien työryhmä, joka tukee kuntia turvallisten, osallistavien ja lasten kehitystä tukevien kaupunkiympäristöjen luomisessa. Paikkojen, joissa kaikki lapset voivat kasvaa, leikkiä, oppia ja kukoistaa. Työ perustuu UNICEF:n Lapsiystävällinen kunta -aloitteen periaatteisiin sekä YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen, ja sen tavoitteena on tuoda lasten tarpeet ja näkökulmat keskiöön kunnallisen päätöksenteossa, suunnittelussa ja palveluissa. Tämä työ edistää suoraan WHO:n ja UNICEF:n yhteisen lapsi- ja nuorisoterveyden sekä hyvinvoinnin strategian (2026–2030) toimeenpanoa. Strategian hyväksyivät yksimielisesti kaikki 53 jäsenvaltiota aluekomiteassa lokakuussa 2025. Strategian käyttöönoton käynnistyessä työryhmä tulee olemaan keskeisessä roolissa sen toimeenpanon tukemisessa alueellisesti, kansallisella ja paikallisella tasolla vahvistaen lapsikeskeistä kaupunkisuunnittelua, laajentaen turvallisten liikkumisympäristöjen viheralueiden saavutettavuutta, edistäen yhdenvertaisia mahdollisuuksia leikkiin ja oppimiseen sekä varmistaen, että kuntapolitiikka ja -toiminta edistää ja suojelee lasten ja nuorten hyvinvointia koko WHO:n Euroopan alueella. Kuopion kaupunki on mukana Suomen lapsiystävällinen kunta-toimintamallissa ja hakee tunnustusta toiminnalle keväällä 2026. Tämän jälkeen alkaa uuden kaksivuotiskauden suunnittelu, jota tukee myös WHO:n verkostossa mukana toimiminen.

--

Vaikutukset maaseutuun (Ennakoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	++	Niiltä osin kuin em. osioissa kerrotaan, eli koskien myös maaseutua (ei erottelua kaupunki/maaseutu)
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	++	Verkosto huomioi maaseudun erityisesti ruokajärjestelmien työryhmän kautta, joka tukee kaupunkeja kestävien, joustavien ja oikeudenmukaisten ruokajärjestelmien kehittämisessä, jotka edistävät sekä terveyttä että ympäristön hyvinvointia. Vahvistamalla paikallista ruoantuotantoa vähentämällä ruokahävikkiä ja kannustamalla ilmastoälykkäisiin viljelykäytäntöihin kaupungit voivat parantaa pääsyä tuoreisiin ja ravitseviin elintarvikkeisiin sekä lisätä myös yhteisöjen resilienssiä.
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	++	Niiltä osin kuin em. osioissa kerrotaan, eli koskien myös maaseutua (ei erottelua kaupunki/maaseutu)
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	o	Osana verkoston toimintaa huomioiden myös maaseudulla asuvien hyvinvointiin vaikuttavat asiat/ilmiöt hyvinvoinnin edistämisen työssä.
Johtopäätös ja perustelut			
<p>WHO on maailmanlaajuinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen organisaatio, joka yhdistää valtioita ja toimijoita, jotta jokaisella olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet terveyteen ja turvalliseen elämään. Osallistumalla WHO healthy cities verkostoon ja sen useisiin työryhmiin, Kuopio on mukana vaikuttamassa asiantuntija- ja toimijaverkostossa, joka haluaa vaikuttaa ihmisten ja oman alueensa asukkaiden hyvinvointiin myönteisesti.</p>			

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta ta toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikennematkaisuista.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuus)	++	Verkoston kautta pyritään vaikuttamaan myös ympäristöön ja ilmastoon siten, että ne edistäisivät hyvinvointia, ter-

	det, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)		veyttä ja turvallisuutta. Esimerkiksi Ympäristö ja terveys -työryhmän käsittelemät teemat ovat linjassa WHO:n Environment and Health Process -kokonaisuuden sekä kesällä 2023 hyväksytyn Budapestin ympäristö- ja terveysjulistuksen kanssa. Työryhmän tavoitteena on tarjota alusta kaupungeille, jotka haluavat vahvistaa ympäristö- ja terveysalan työtään, sekä kehittää työkaluja ja ohjeistuksia ja jakaa tuloksia WHO:n Euroopan Healthy Cities verkostolle ja kansallisille Healthy Cities -verkostoille. Työryhmä tekee tiivistä yhteistyötä WHO:n Euroopan ympäristö- ja terveysalan keskuksen kanssa, ja sitä johtaa Utrechtin kaupunki Alankomaissa. Verkosto tarjoaa oppia, esimerkkejä ja vaikuttamisen keinoja luoda hyvinvointia, myös yhteistä hyvinvointia, tuottavia elinympäristöjä.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	++	Verkoston kautta pyritään vaikuttamaan myös ympäristöön ja ilmastoon siten, että ne edistäisivät hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Esimerkiksi Ympäristö ja terveys -työryhmän käsittelemät teemat ovat linjassa WHO:n Environment and Health Process -kokonaisuuden sekä kesällä 2023 hyväksytyn Budapestin ympäristö- ja terveysjulistuksen kanssa. Työryhmän tavoitteena on tarjota alusta kaupungeille, jotka haluavat vahvistaa ympäristö- ja terveysalan työtään, sekä kehittää työkaluja ja ohjeistuksia ja jakaa tuloksia WHO:n Euroopan Healthy Cities verkostolle ja kansallisille Healthy Cities -verkostoille. Työryhmä tekee tiivistä yhteistyötä WHO:n Euroopan ympäristö- ja terveysalan keskuksen kanssa, ja sitä johtaa Utrechtin kaupunki Alankomaissa.
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	++	Verkoston kautta pyritään vaikuttamaan myös ympäristöön ja ilmastoon siten, että ne edistäisivät hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Esimerkiksi Ympäristö ja terveys -työryhmän käsittelemät teemat ovat linjassa WHO:n Environment and Health Process -kokonaisuuden sekä kesällä 2023 hyväksytyn Budapestin ympäristö- ja terveysjulistuksen kanssa.

			<p>Työryhmän tavoitteena on tarjota alusta kaupungeille, jotka haluavat vahvistaa ympäristö- ja terveysalan työtään, sekä kehittää työkaluja ja ohjeistuksia ja jakaa tuloksia WHO:n Euroopan Healthy Cities -verkostolle ja kansallisille Healthy Cities -verkostoille. Työryhmä tekee tiivistä yhteistyötä WHO:n Euroopan ympäristö- ja terveysalan keskuksen kanssa, ja sitä johtaa Utrechtin kaupunki Alankomaissa.</p>
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	++	<p>Verkoston kautta pyritään vaikuttamaan myös ympäristöön ja ilmastoon siten, että ne edistäisivät hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta, huomioiden myös yhteinen hyvinvointi (One health).</p> <p>Esimerkiksi Ympäristö ja terveys -työryhmän käsittelemät teemat ovat linjassa WHO:n Environment and Health Process -kokonaisuuden sekä kesällä 2023 hyväksytyyn Budapestin ympäristö- ja terveysjulistuksen kanssa. Työryhmän tavoitteena on tarjota alusta kaupungeille, jotka haluavat vahvistaa ympäristö- ja terveysalan työtään, sekä kehittää työkaluja ja ohjeistuksia ja jakaa tuloksia WHO:n Euroopan Healthy Cities -verkostolle ja kansallisille Healthy Cities -verkostoille. Työryhmä tekee tiivistä yhteistyötä WHO:n Euroopan ympäristö- ja terveysalan keskuksen kanssa, ja sitä johtaa Utrechtin kaupunki Alankomaissa. Ruokajärjestelmä-työryhmä puolestaan edistää myös kiertotalouteen perustuvia ruokaratkaisuja – kuten kompostointia, ruokahävikin hyödyntämistä ja farm-to-table -lähestymistapaa – integroimalla ruokajärjestelmiä osaksi kaupunkisuunnittelua, ilmastotyötä ja yhteisöjen kehittämistä, jotta voidaan luoda terveellisempiä ja osallistavampia kaupunkiympäristöjä.</p>
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön	o	
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	++	<p>Verkoston kautta pyritään vaikuttamaan myös ympäristöön ja ilmastoon siten, että ne edistäisivät hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta. Esimerkiksi Ympäristö ja terveys -työryhmän käsittele-</p>

		<p>mät teemat ovat linjassa WHO:n Environment and Health Process -kokonaisuuden sekä kesällä 2023 hyväksytyyn Budapestin ympäristö- ja terveysjulistuksen kanssa. Työryhmän tavoitteena on tarjota alusta kaupungeille, jotka haluavat vahvistaa ympäristö- ja terveysalan työtään, sekä kehittää työkaluja ja ohjeistuksia ja jakaa tuloksia WHO:n Euroopan Healthy Cities verkostolle ja kansallisille Healthy Cities -verkostoille. Työryhmä tekee tiivistä yhteistyötä WHO:n Euroopan ympäristö- ja terveysalan keskuksen kanssa, ja sitä johtaa Utrechtin kaupunki Alankomaissa.</p>
<p>Johtopäätös ja perustelut WHO on maailmanlaajuinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen organisaatio, joka yhdistää valtioita ja toimijoita, jotta jokaisella olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet terveyteen ja turvalliseen elämään. Osallistamalla WHO healthy cities verkostoon ja sen useisiin työryhmiin, Kuopio on mukana vaikuttamassa asiantuntija- ja toimijaverkostossa, joka haluaa vaikuttaa ihmisten ja oman alueensa asukkaiden hyvinvointiin myönteisesti. Ihmisten hyvinvointi on riippuvainen ympäristön ja ilmaston hyvinvoinnista, myös Kuopiossa. Myös Kuopio kohtaa erilaisia ympäristöhaasteista sekä ilmaston muutoksen ilmiöitä, ja siksi on hyvä olla mukana kansainvälisessä asiantuntijaverkostossa oppimassa ja hakemassa esimerkkejä, joiden myötä voidaan tehdä ympäristölle ja ilmastolle hyviä ratkaisuja paikallisesti.</p>		

Ennakoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	o	Neutraali, koska mitä aktiivisemmin verkoston toiminnassa halutaan olla mukana, sen enemmän se vaatii myös työaikaa. Lasketaanko kv-yhteistyö automaattisesti jonkin ihmisen työaikaan vai ei? Hyvinvointia tulee lain mukaan edistää osana kunnan lakisääteisiä tehtäviä, eli toisaalta se on jo tehtävien arvopohjalla.
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	o	neutraali, riippuen aktiivisuudesta verkoston toiminnassa.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	++	Mitä aktiivisemmin verkoston toiminnassa ollaan mukana, sen todennäköisemmin hyödyimme verkoston toiminnasta osana hyvinvoinnin edistämisen työtä Kuopiossa. Esimerkiksi globaalit / Eurooppa koskevat ilmiöt ja haasteet voivat tuoda eteemme erilaisia tilan-

			teita, joihin voimme verkoston asiantun- tijuuden myötä varautua. Voimme oppia uutta ja kehittää omia toimintatapo- jamme paremmiksi verkoston annin myötä.
Johtopäätös ja perustelut			
Vaikutukset kunnan talouteen ja henkilöstöön riippuvat kaupungin omasta aktiivisuudesta verkostossa ja teh- däänkö verkostoyhteistyötä mm.osana olemassa olevaa työnkuvaa.			

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikennetkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	o	
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	o	
3	Työpaikkojen muodostumiseen	o	
4	Yritysten kehittämiseen	o	
5	Yritysten työvoiman saantiin	o	
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	o	
7	Yritysten asiakasvirtaan	o	
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	o	
Johtopäätökset ja perustelut			
Merkittäviä yritysisältöjä ei ole vielä.			